

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

TOPKLEAN EL 10

Datum izdaje (izdaja 1): 24.04.2014

Prejšnja izdaja: ---

1. Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

Ime produkta	TOPKLEAN EL 10
REACH N°	----
Osnovna uporaba	Industrijska uporaba v elektronski industriji.
Opis produkta	Čistilno sredstvo za uporabo v elektronski industriji.
Proizvajalec	INVENTEC PERFORMANCE CHEMICALS SA., Rue de bourgogne 20, 69802 SAINT-PRIEST cedex, Francija, Tel.(+33) 4 72281300, Fax (+33) 4 72281341, e-mail: ContactFDS@dehon.com
Distributer	Proes d.o.o., Tehnološki park 024, 1000 Ljubljana, Slovenija Mob: +386 31 78 20 60, www.proes.si
Številka za nujne primere	V primeru zastrupitve se posvetujte z zdravnikom oz. pokličite center za zastrupitve na telefonsko številko 112.
Pripravi	Dr. Marko Likon

2. Ugotovitev nevarnosti

Razvrstitev snovi ali zmesi	Zmes topil
Razvrščanje po GHS*	
Fizikalne nevarnosti	Vnetljivo
Nevarnost za zdravje	Strupeno v vdihavanju

Razvrščanje po ES**

Xn - Zdravju škodljivo

R10 - Vnetljivo.

R65 - Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

R66 - Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.

S23 - Ne vdihavati hlapov.

S24 - Preprečiti stik s kožo.

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

*- Razvrstitev temelji na EU CLP zakonodaji (Regulation on Classification, Labelling and Packaging of substances and mixtures) [REGULATION (EC) No 1272/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 16 December 2008].

** - DSD (Dangerous Substances Directive temelječa na trenutno veljavnima EU direktivama 67/548/EEC in 1999/45/EC).

Elementi etikete

Etiketiranje GHS (12712/2008 (EC):

Piktogrami za nevarnost: GHS08

Opozorilna beseda: Nevarno

Stavki o nevarnosti H227 – Vnetljiva tekočina.
H 304 - Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.

Previdnostni stavki P102 – Hraniti izven dosega otrok.
P262 - Preprečiti stik z očmi, kožo ali oblačili.

Vsebuje Nafta (petrolej), težka obdelana z vodikom.

Druge nevarnosti Niso znane. Proizvod ne izpolnjuje meril za .PBT ali vPvB v skladu z REACH Direktivo - Priloga XIII

3. Sestava/podatki o sestavinah

V skladu z Direktivo 67/548/EEC, Regulation (EC) No 1272/2008 of The European Parliament and of The Council of 16 December 2008, snovi navedene v tabeli pomenijo nevarnost za zdravje ali okolje.

Snov	CAS številka EC številka Index številka	Konc. v %	Zgornja – EU DSD (Risk) razvrstitev. Spodnja – EU CLP razvrstitev.
nafta težka, obdelana z vodikom	64742-48-9 265-150-3 649-327-00-6	50	Xn; R10, R65, R66 Strupeno vdihavanje 1, H304, H227

Natančnejše opise R stavkov najdete v poglavju 15.

4. Ukrepi za prvo pomoč

Splošna navodila: Poiščite zdravniško pomoč v primeru slabega počutja in zdravniku pokažite varnostni list ali etiketo.

V primeru vdihovanja: Odstranite poškodovanca na svež zrak in poskrbite, da bo poškodovanec pod nadzorom mirno ležal. Če je ponesrečenec nezavesten vendar diha ga položite na bok in ga pokrijte z

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

odejo, da mu bo toplo. Če poškodovanec ne diha ali je dihanje oteženo mu z ustreznimi pripomočki dovajajte kisik in kar najhitreje poiščite zdravniško pomoč. Ne dajajte ponesrečencu umetno dihanje usta na usta.

V primeru stika s kožo: Tekoča faza proizvoda vpliva na kožo in očim, povzroči ozeblino. Če ponesrečenec občuti zbadanje ali skelenje kože odstranite kontaminirano oblačilo. Takoj občutljivo mesto očistite z milom in izperite z večjo količino vode. Po potrebi prhanje celotnega telesa. Poiščite zdravniško pomoč. Obleko pred ponovno uporabo temeljito operite.

V primeru stika z očmi: Če ponesrečenec uporablja kontaktne leče jih takoj odstranite. Oči vsaj 15 minut spirajte z večjo količino vode, pri tem pa ponesrečencu izmenično privzdignite spodnjo in zgornjo veko. Ponesrečenemu ne dovolite, da bi si mencial oči ali držal oči zaprte in takoj poiščite pomoč okulista.

V primeru zaužitja Ne izzivajte bruhanja. Če je do bruhanja vseeno prišlo držite ponesrečenca v položaju, ki preprečuje da bi izbljuvek prišel v pljuča. V primeru, da je poškodovani pri zavesti mu dajte piti 2 do 4 kozarce vode ali mleka. Nezavestnemu ponesrečencu ne dajajte v usta ničesar in takoj poiščite zdravniško pomoč.

5. Protipožarni ukrepi

Sredstva za gašenje: Za gašenje lahko uporabite vsa razpoložljiva gasilna sredstva. V primeru večjega požara takoj pokličite Center za obveščanje št. 112.

Gasilna sredstva, ki se ne smejo uporabljati: Za gašenje ne uporabljajte vodnega curka, ker obstaja možnost širitve plamena po vodni površini.

Zaščitna sredstva: Izpostavljenost produktom razgradnje je lahko škodljiva za zdravje. Nosite samostoječo, neodvisno dihalno aparaturu za gašenje, če je potrebno uporabite osebno zaščitno opremo.

Posebna navodila: Zaprte posode izpostavljene ognju hladite z curki tekoče vode pri tem pa preprečite izpust vode za gašenje v kanalizacijo ali odprte vodotoke.

Nevarni razgradni produkti: Ogenj povzroča razvoj nevarnih ogljikov oksidov.

6. Ukrepanje v primeru nenadzorovanih izpustov/razlitij

Splošno: Nad območjem razlitja poskrbite za dobro prezračevanje. Uporabljajte osebno zaščitno obleko in iz območja razlitja odstranite vse vire vžiga. Če obstaja nevarnost izpostavljanja param, megli ali aerosolom, pri odstranjevanju uporabljajte dihalne aparate z lastnim dotokom zraka. Upoštevajte dodatne varnostne ukrepe navedene v poglavjih 7 in 8. Preprečite otekanje snovi v zemljo, kanalizacijo, površinske ali podzemne vode.

Razlitje po tleh: Večje količine razlite snovi odstranite mehansko (s črpanjem). Pri tem uporabljajte samo opremo s protieksplzijsko zaščito in neiskreče orodje. Za odstranitev manjših količin razlite snovi ali ostankov uporabite negorljive absorbente (npr. pesek, diatomejsko zemljo, kisle

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

absorbente, univerzalne absorbente). Pobrani material shranite v označeno posodo, ki se jo da tesno zapreti. Uporabljene absorbente in material, ki ga ne morete več uporabiti odstranite v skladu s predpisi (poglavje 15). Ne izpirajte snovi v zemljo, kanalizacijo ali vodotoke.

Razlitje v vodotoke: Če snov pride v odprte vodotoke, jezero ali kanalizacijo o tem, skladno z veljavno zakonodajo nemudoma obvestite pristojne oblasti.

7. Navodila za rokovanje in skladiščenje

Navodila za varno rokovanje: Pare z zrakom tvorijo eksplozivno zmes zato posode hranite tesno zaprte. Zaradi preprečevanja nastanka gorljivih oz. eksplozivnih zmesi hlapov in zraka naj bo hrambeni in delovni prostor, kjer se rokuje s pripravkom dobro prezračen. Produkt se ne sme uporabljati v bližini odprtega ognja ali drugih možnih virov vžiga. Vsa električna inštalacija v prostoru, kjer se rokuje z produktom mora biti v Ex izvedbi. Priporočljivo je da pri rokovanju z večjimi količinami produkta delo opravljate na dobro prevodnih tleh, osebje pa naj uporablja antistatično obutev in oblačila. Pri delu s proizvodom uporabljajte samo neiskreče orodje. Zaradi nevarnosti zadrževanja hlapov, prazne posode nikoli ne stiskajte, režite, brusite ali vrtajte. Izogibajte se vdihavanja, zaužitja ali stika produkta s kožo, očmi in obleko. Prostor za rokovanje in hranjenje pripravka naj bo ločen od prostora za počitek, malico ali kajenje. Embalaža ne prenese visokih pritiskov zato je ne praznite pod pritiskom.

Hranjenje: Produkt shranjujte v skladu z veljavno republiško zakonodajo. Poskrbeti je potrebno, da do produkta ne morejo dostopati otroci ali nepooblaščen osebe. Hranite ga samo v tesno zaprti originalni embalaži, stran od dosega otrok, na suhem in dobro prezračenem mestu, ter ločeno od prehrabnih izdelkov, virov vžiga, oksidantov ter močno kislih ali bazičnih snovi. Ne hranite produkta na direktni sončni svetlobi. Kajenje v prostoru, kjer s hrani produkt ali se z njim rokuje, je strogo prepovedano. Že uporabljene in odprte posode morate dobro zatesniti in jih hraniti v pokončnem položaju, da se izognete izlivanju. Prostor za hranjenje mora imeti nepropustna tla, izdelana na način, da se prepreči izlivanje produkta v tla. Ne hranite več kot tri palete v višino.

TEMPERATURA SKLADIŠČENJA (najnižja/najvišja): --- / ---

POVPREČEN ROK UPORABNOSTI: ---

POSEBEJ OBČUTLJIVO: močni oksidanti

8. Nadzor nad izpostavljenostjo/varnost in zdravje pri delu

Tehnični ukrepi: V delovnem območju omogočite dobro prezračevanje, da bodo koncentracije posameznih komponent čim nižje oz. V predpisanih mejah. Omogočite dostopnost do mesta za izpiranje oči in varnostnih prh, ki morajo biti locirane v delovnih prostorih.

Higienski ukrepi: Po končanem delu in pred jedjo si dobro operite roke, nadlaktje in obraz, ter upoštevajte navodila industrijske higiene.

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

Kontrolni parametri:

Nafta (petrolej) težka	300 mg/m ³ ; 8 ur	ACIGH-TLV
obdelana z vodikom	100 ppm; 8 ur	ACIGH-TLV

Osnovne informacije: S substanco rokujte v dobro prezračenem prostoru, na način , da bo koncentracija substance v zraku v predpisanih mejah v skladu s standardom EN 689. Ne hranite produkta v bližini živil, pijač in krmil. S produktom umazana oz. prepojena oblačila je potrebno takoj sleči. Pred odmorom in ob koncu dela si umijte roke. Izogibajte se stika produkta z očmi in kožo, zaščitite se pred vdihovanjem hlapov oz. aerosolov. Za nadaljnje informacije glej poglavje 7. Sledite standardom industrijske higijene

Zaščita dihal: Pri delu z omenjenim produktom omogočite lokalno prezračevanje, da se koncentracija produkta na delovnem mestu zadrži pod dopustno mejo. Uporabite lokalno odsesavanje, da omogočite kontrolo emisij blizu vira emisij. Omogočite mehansko ventilacijo v zaprtih prostorih. Uporabljajte izključno proti eksplozijsko varno opremo. Pri večji izpostavljenosti ali ponavljajoči izpostavi uporabljajte zaščito dihal opremljeno z filtrom tipa A v skladu s standardi EN 136, 140 in 145 ali obrazno masko v skladu s standardi EN 149 in 143.

Zaščita oči: Pri rokovanju uporabljajte tesna zaščitna očala ali obrazno masko v skladu s standardom EN 166 oz. Pravilnik o osebni varovalni opremi (Ur. Ur. L. RS št. 89/99, 39/05, 43/11).

Zaščita rok: Pri rokovanju uporabljajte zaščitne rokavice v skladu s standardom EN 420 in 374 (neopren, PVC, nitrilna guma). Nikoli ne uporabljajte vodotopne zaščitne kreme v kombinaciji s plastičnimi ali gumijastimi rokavicami. Zaščitne kreme lahko uporabljate za zaščito nezaščitene kože, vendar nikoli za zaščito že kontaminirane kože. Če niste prepričani o primernosti zaščitnih rokavic se za nasvet obrnite na prodajalca.

Zaščita telesa: Pri rokovanju uporabljajte zaščitno delovno obleko iz materiala odpornega na visoke temperature, predpasnik in antistatične škornje. Skrbite za ustrezno higieno oblačil v skladu s standardi EN 465, 466 in 467.

9. Fizikalne in kemijske lastnosti

Izgled:	Brezbarvna tekočina
Fizikalno stanje:	tekoče
Barva:	brezbarvna
Vonj:	sladkoben
Plamenišče (ASTM D93):	38°C
PH:	N/A
Tališče /Vrelišče:	--- / 150-170°C
Eksplozijske meje:	1 vol% (spodnja) / 15 vol % (zgornja)
Temperatura samovžiga:	250°C
Gostota (20°C)	0,82 g/mL
Kinematična viskoznost (25°):	1,2 m ² /s

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

Vsebnost vode po teži:	0%
Hitrost izhlapevanja:	0,15 (m-butyl acetat = 1)
Vsebnost hlapnih organskih komponent	100 %

10. Nadzor nad izpostavljenostjo/varnost in zdravje pri delu

Termična razgradnja:	Produkt je stabilen ob normalni uporabi in ob normalnih pogojih skladiščenja. Pri povišani temperaturi ali v primeru požara se lahko sprostijo plinasti ogljikovi oksidi in pare, ki lahko škodujejo zdravju.
Nevarni pogoji:	Ob stiku produkta z vročimi površinami ali oksidanti lahko pride do pojava burnih eksotermnih reakcij.
Nevarne reakcije:	Če je pripravek izpostavljen visokim temperaturam lahko pride do tvorbe zdravju škodljivih nevarnih produktov, ki vključujejo dim ter ogljikove okside (CO, CO ₂).

11. Toksikološki podatki

Akutna strupenost:	Ni razpoložljivih informacij
Jedkost in dražilne lastnosti:	
Nafta, težka obdelana z vodikom	Oralno LD50 (podgana): > 2000 mg/kg Vdihavanje LC50 (podgana): > 5,0 mg/L; 4 ure Dermalno LD50 (kunec): 2000 mg/kg
Draženje:	Nadražuje dihalni sistem.
Jedkost:	Ni razpoložljivih informacij.
Preobčutljivost:	Znaki preobčutljivosti niso zaznani.
Ponavljajoča izpostavljenost:	Ponavljajoča izpostava nevarnim snovem v pripravku lahko povzroči splošno poslabšanje zdravja zaradi kopičenja snovi v človeških organih ter do izsuševanja in pokanja kožne povrhnjice..
Rakotvornost:	Ni razpoložljivih informacij.
Mutagenost:	Ni razpoložljivih informacij.
Teratogenost:	Ni razpoložljivih informacij.
Vdihavanje:	Izpostava hlapom komponent, ki sestavljajo produkt lahko povzroči nepopravljivo resne poškodbe mišičnih membran, ledvic, jeter in živčnega sistema. Znaki zastrupitve se pokažejo kot glavobol, pojav vrtoglavice in zmedenosti, pojav slabosti, mišične oslabelosti, pri hujših zastrupitvah pa lahko pride do izgube zavesti. Izpostava lahko privede do hudega draženja dihalnega sistema.
Stik s kožo:	Organska topila odstranjujejo iz kože naravne maščobe, kar povzroči nealergijski kontaktni dermatitis in absorbcijo topila skozi kožo. Komponente se lahko v telo resorbirajo skozi kožo kar

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

Stik z očmi:	lahko privede do zgoraj omenjenih poškodb. Če pride topilo v stik z očmi lahko povzroči draženje in ozdravljive poškodbe oči.
Zaužitje:	Naključno zaužitje lahko povzroči bolečine v trebuhu. Pri vdoru izbljuvka v pljuča lahko pride do kemičnega napihovanja pljuč.
GHS informacije	----

12. Ekotoksikološki podatki

Strupenost za nevretenčarje

Nafta, težka obdelana z vodikom EC50, 48 ur, Daphnia magna: 6,14 mg/l

Obstojnost v naravi: Ni razpoložljivih podatkov

Bioakumulacijski potencial: Ni razpoložljivih podatkov.

Ocena PBT: Ni razpoložljivih podatkov.

Drugi vplivi: Ni razpoložljivih podatkov.

13. Odstranjevanje

Odstranjevanje / produkt: Odpadki morajo biti odloženi in uničeni v skladu z lokalnimi predpisi (poglavje 15). Pred odlaganjem ali uničenjem odpadkov se je potrebno posvetovati s kompetentnimi lokalnimi oblastmi in podjetjem za odvoz in uničevanje odpadkov. Le ti morajo biti uničeni v zato primerni in akreditirani lokaciji. Ne odlagajte odpadkov skupaj z gospodinjskimi smetmi. Ne izlivajte odpadkov v kanalizacijo. Pri odstranjevanju odpadka upoštevajte veljavne pravilnike o ravnanju z odpadki (poglavje 15). Odpadek je v skladu u Uredbo o ravnanju z odpadki klasificiran pod klasifikacijsko številko 11 01 13*..

Odstranjevanje / kontaminirane embalaže: Kontaminirana embalaža mora biti popolnoma prazna in po primernem čiščenju je ponovno uporabna. Embalaža, ki se je ne morete očistiti mora biti uničena v skladu s predpisi (poglavje 15). Onesnažena odpadna embalaža je v skladu s Pravilnikom o ravnanju z odpadki klasificirana pod klasifikacijsko številko 15 01 05.

14. Transportni podatki

ADR/RID/IMDG/ICAO/IATA razred:	3
UN številka:	UN 1263
Ime za transport	1268 Nafta
Razred nevarnosti	3 F1
Skupina pakiranja	III

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

Promet po morju

ADR/RID/IMDG/ICAO/IATA razred:	3.2
UN številka:	UN 1263
Ime za transport	Nafta
EmS:	F-E, S-E MFAG310
Skupina pakiranja	III
Onesnaževalec pristanišča	Ne

Letalski prevoz

ADR/RID/IMDG/ICAO/IATA razred:	2
UN številka:	UN 1263
Nalepka	3
Ime za transport	Nafta

Transportna klasifikacija v 14 poglavju je skladna z ADR (1999) in IMDG uredbo 29-98.

15. Zakonsko predpisani podatki

Znak:	Xn – Zdravju škodljivo
R stavki	R10 – Vnetljivo R65 - Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč. R66 - Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože
S stavki	S23 - Ne vdihavati hlapov. S24 - Preprečiti stik s kožo.

Znak:	GHS08
Stavki o nevarnosti	H227 – Vnetljiva tekočina. H 304 - Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
Previdnostni stavki	P102 – Hraniti izven dosega otrok. P262 - Preprečiti stik z očmi, kožo ali oblačili.

Vsebuje Nafta (petrolej), težka obdelana z vodikom

Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes.

Razvrščeno po GHS-u (1272/2008 (EC) in ES-u (67/548/EEC, 1999/45/EC).

Zakon o kemikalijah (Ur.l. RS, št. 110/2003, 47/2004).

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur.l. RS, št. 35/2005).

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. 67/2005).

Pravilnik o ravnanju z odpadki (Ur.l. RS, št. 84/1998, 45/2000, 20/2001, 13/2003, 41/2004).

Varnostni list

V skladu z direktivo (EC) N° 1907/2006 (REACH) Priloga II, ter Uredbo (EU) št. 453/2010.

Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur.l. RS, št. 104/2000, 12/2002,41/2004).

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur.l. RS, št. 9/2003, 66/2003).

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur.l. RS, št. 100/2001).

16. Ostale informacije

Mnenja, ki se nahajajo v tem varnostnem listu so podali kvalificirani strokovnjaki proizvajalca. Mislimo, da so podatki, ki jih vsebuje ta dokument aktualni za ta datum izdaje. Ker na uporabo informacij ne moremo vplivati je uporabnikova dolžnost, da zagotovi varne pogoje uporabe snovi. Podatki so dobljeni od proizvajalca pripravka INVENTEC PERFORMANCE CHEMICALS SA., Rue de bourgogne 20, 69802 SAINT-PRIEST cedex, Francija z dne 02.04.2012. Podatki v tem varnostnem listu so namenjeni opisu varnostnih zahtev in ne služijo kot garancija za lastnosti dobavljenega produkta.